

Vážený pán
Ing. Karol Rosenberg
Jesenského č. 2059/2
903 01 Senec

Vaše číslo/list zo dňa:

Naše číslo/záznam:
11951/2022/143

Vybavuje/klapka:
Mgr.Tadlová/91202

Bratislava
20.06.2022

VEC: Odpoveď na podanie

Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bolo dňa 14.06.2022 doručené Vaše e-mailové podanie, ktoré bolo následne dňa 15.06.2022 doplnené ďalšími tromi samostatnými e-mailovými podaniami, vo vzťahu ku ktorým uvádzame nasledovné. Okrem toho ste sa na ministerstvo opakovane obrátili i v minulosti, a to tak v pozícii zástupcu konkrétnych osôb pri riešení ich postavenia ako účastníkov protikomunistického odboja, ako aj v pozícii osoby, ktorá vníma nepriaznivo rozhodovanie príslušných orgánov o priznaní postavenia účastníkov protikomunistického odboja a má návrhy na zlepšenie. Vo svojich podaniach ste vyjadrili potrebu osobného stretnutia na úrovni konkrétnych referentov a mňa ako vedúceho zamestnanca.

K uvedenému v prvom rade uvádzame, že aktuálne vystupujete ako splnomocnený zástupca minimálne dvoch osôb, ktoré požiadali ministerstvo o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa (ďalej len „ÚPN“) o nepriznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja a avizujete, že budete vykonávať aktivity smerujúce k tomu, aby ste boli zástupcom ďalších. Je okrem toho zrejmé, že nie je úplne možné vo Vašej situácii vylúčiť, že prípadné stretnutie by reagovalo i na konkrétné prípady, o ktorých ministerstvo rozhoduje. Za tohto stavu vnímame možnosť uskutočnenia takého pracovného stretnutia za nevhodnú.

Ak má byť predmetom stretnutia Vaša snaha presvedčiť štátnych zamestnancov ministerstva o správnosti Vášho výkladu príslušných právnych predpisov, takéto stretnutie považujeme za zbytočné. V prvom rade ministerstvo, resp. konkrétni štátni zamestnanci ministerstva pripravujúci podklady pre ministerku, s obsahom Vašich právnych záverov v princípe súhlasí. Z ustanovenia § 6 zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji nevyplýva, že by podmienkou preto, aby osoba bola považovaná za politického väzna ako účastník protikomunistického odboja, musela preukázať aktívny odpor proti komunistickej moci verejnými občianskymi postojmi alebo činmi odporu počas aspoň 12 mesiacov. Osobitne ani politickí väzni, ktorí boli v období rokov 1948 až 1953 zaradení do vojenských táborov nútenej práce, alebo boli v rokoch 1944 až 1946 civilnými osobami protipravne násilne odvlečenými do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátouch.

Ak ide ale o osobu, ktorá má byť politickým väzňom z dôvodu, že bola obmedzená na osobnej slobode väznením pre svoj aktívny odpor proti komunistickej moci z dôvodov politických, náboženských, či z ďalších dôvodov súvisiacich s protikomunistickým odbojom, je potrebné preukázať splnenie uvedenej podmienky a práve na posúdení splnenia tejto podmienky stojí viacero aktuálne prejednávaných prípadov.

Ministerstvo si je vedomé svojej zodpovednosti s ohľadom na zásadné miesto, ktoré zastáva v živote niektorých osôb otázka ich účasti na protikomunistickom odboji. Zároveň rozhodovanie o žiadostach o preskúmanie rozhodnutí ÚPN o nepriznaní postavenia protikomunistického odboja nepredstavuje rutinnú agendu ministerstva. Preto tak zamestnanci zabezpečujúci túto činnosť, ako i vedenie ministerstva, venujú všetky dostupné kapacity pre túto agendu na starostlivé naštudovanie prípadov a ich právne posúdenie.

Zároveň je nutné opäťovne poukázať na skutočnosť, že kompetencie ministerstva vo vzťahu rozhodovacej činnosti ÚPN je obmedzená výlučne na preskúmavanie rozhodnutí ÚPN na základe individuálnych žiadostí účastníkov konania podľa § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z. Vaša požiadavka na „automatické preverenie“ všetkých zamietnutých rozhodnutí ÚPN zo strany ministerstva nemá zákonný podklad a ministerstvo by Vami navrhovaným postupom závažným spôsobom prekročilo svoje kompetencie v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z., ktorý vyslovene počíta s písomnou žiadostou účastníka konania o preskúmanie rozhodnutia, o čom sme Vás už v minulosti informovali v podaní zo dňa 20.01.2022. Ministerstvo nie je vo všeobecnosti v pozícii orgánu nadriadeného ÚPN a nemá právo mu ukladať akékoľvek pokyny či vydávať predpisy zaväzujúce ÚPN. Ministerstvo je oprávnené vysloviť svoj právny názor, ktorý je pre ÚPN záväzný, ale len pre konkrétny prejednávaný prípad, a to v rámci konkrétnych rozhodnutí vydaných podľa § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z.

Vzhľadom na uvedené nie je možné Vami navrhované riešenie vydania „vykonávacieho predpisu“, resp. usmernenia zo strany ministerstva pre ÚPN vo vzťahu k vybavovaniu žiadostí podľa zákona č. 219/2006 Z. z. Na tomto mieste je dôležité poukázať na skutočnosť, že ministerstvo v rámci svojej rozhodovacej činnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z. už vyjadrilo právny názor uvedený vyššie.

S pozdravom

Mgr. Matúš Sopata
generálny riaditeľ právnej sekcie